

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Prizori na evropskem odru.

Ni se čuditi, da je velika politika danes v ospredju splošnega zanimanja. Saj izdatno skrbi za večje in manjše senzacije in novosti in je tako dovolj snovi za medsebojne razgovore in stališča. Nemška lanskoletna presenečenja z odpovedjo mirovniških pogodb in vojaško zasedbo Porenja, sledeči italijanski pohod v Abesinijo in Mussolinijev triumf nad Anglijo, španska meščanska vojna in v njo vpleteni interesi evropskih držav, vse to so dogodki, ki najdejo svoj odmev po vsem svetu, sosebno še v času moderne tehnike, radio-aparatur, telefonov in dnevnikov. Tako najde evropski oder dovolj hvaležnih gledalcev, ki z napetim zanimanjem sledijo njegovim prizorom.

Naj podamo v naslednjem kratkem oris zadnjih dejanj na odru Evrope. V londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve je bilo pred prazniki silno napeto. Sovjetski zastopnik je zahteval od Italije, naj potegne svoje vojaške prostovoljce iz Španije nazaj. Italijanski poslanik in delegat Grandi je sovjetsko zahtevo ostro zavrnil. Odklonitev je imela v Franciji za posledico veliko razburjenje, ker se je Francija po novem sklepu zadržala napram Španiji povsem nevtralnno. Minister Delbos je zagrozil, da poseže vmes z vojaško silo, nakar je Italijan svoje stališče omilil. Anglija, katere politika se izčrpa v brezpogojnem stremeljenju za mirom, je nato takoj namignila španski rdeči vladi, da nikakor ni pripravljena razpravljati o španskem vprašanju pred Zvezo narodov. Spor v Londonu je končal s pomirjenjem.

Domala istočasno je Mussolini pripravil svetu novo presenečenje. Obiskal je Libijo, italijansko kolonijo v Afriki, kjer živijo pretežno muslimanski Arabci. Njegov prihod je bil za muslimane povod viharnim izrazom navdušenja za Italijo in njenega dučaja. V Tripolisu in še drugod so okrasili muslimanske zastave in polumesece z dučejevimi slikami, njihov vodja pa se je voditelju fašistične Italije poklonil v imenu 400 milijonov broječega muslimanskega naroda. Mussolini je za svojo osebo dobro igral, ko se je častljivo priklonil Mohamedovi zastavi in pred tisočglatvo množico naglasil, da bo Italija ščitila izlamski svet in njegove svetinje. Ljubosumno je Anglija sledila Mussolinijevemu izletu v Afriko, nek duhovit časnikar pa je zapisal besede o srečni poroki židovstva z Anglijo ter izlamska s fašizmom.

Medtem krvavi Španija naprej. Na njenih tleh se odigrava pravcata evropska vojna, ko se bijejo nacionalni Španci skupno z Italijani in Nemci proti rdečim Špancem, katere podpirajo sovjetske, francoske in v zadnjem času tudi nemške čete. Kdor je pričakoval kmalošnjega konca krvavih bitk, je razočaran. Vesti o uporih v vrstah Marokancev, ki se borijo pod zastavo generala Franca in še novica o drznem izletu neke rdeče križarke v od Francovih čet zasedeno pristanišče Malago so vse prej ko pomirljive. Zraven pride še občuten poraz italijanskih vojaških formacij na Guadalajarafronti, kjer so rdeči zajeli baje celo italijansko divizijo. General Franco se je medtem obrnil proti severu in skuša ukloniti katoliške Baske, ki se borijo na strani rdečega Caballera.

Ob vsem nelepem na evropskem zahodu prihajajo iz evropskega jugovzhoda vesele novice. Italija in Jugoslavija sta se sporazumeli, si medsebojno zajamčili meje na suhem in na morju, se zedinili glede Albanije in si obljubili mirno poravnavo medsebojnih sporov. Italija je pristala na izgon hrvatskih emigrantov in še na to, da bo dovolila jugoslovanski manjšini v Primorju dalekosežne kulturne svoboščine. Kdor novo prijateljstvo trezno premotri, bo vedel, da pomeni nova pogodba za Italijo izreden popust njenih dosedanjih teženj ob Adriji. V dodatno pogodbo sprejete in podpisane svoboščine Hrvatov in Slovencev v Julijski Benečiji pa so v zgodovini fašizma naravnost

edinstvene. Cela pogodba zgovorno dokazuje predvsem to, da si hoče Italija zavarovati svoj hrbet, kajti njeni pogledi se obračajo bolj ko kedaj proti Sredozemskemu morju in njegovim obalam na vzhodu in zahodu.

Iz navedenih prizorov je razvidno, da sta izmed velikih držav glavna igralca sedanje Evrope Italija in za njo stoječa Nemčija, prva stremeča za zasiguranjem svoje nove afriške posesti s simpatijami muslimanskega sveta za fašistično Italijo, prva in druga pa hkrati vneti za novostajajoči fašizem v Španiji. Nasproti jima stojita ne toliko s senzacijami ko z dejanji zaposlena sovjetska Rusija in zaskrbljena Francija, za tema pa za svojo svetovno posest trepetajoča Anglija. Doslej je slednji uspelo, da je preprečila večji mednarodni spor, ki bi se končal v vojni, četudi je zamogla to doseči le za težko žrtev Abesinije in najbrže tudi

Španije. To namreč ve vsak Anglež, da je s prihodnjo mednarodno vojno Velika Britanija nehala biti.

Med tem križanjem diplomatskih mečev zahodnih evropskih držav sili Podonavje v medsebojno pomirjenje in zblížanje svojih narodov. Mala antanta proži roko Avstriji in Madžarski, članicama rimskega bloka, čehoslovaški ministrski predsednik konferira ure dolgo s kanclerjem Schuschniggom, kanclerja napovedujejo v Beogradu in Rimu, italijansko-jugoslovanski pogodbi naj bi sledila slična pogodba Jugoslavije z Madžarsko in Avstrijo. Vse to so sicer samo domneve, a nič manj verjetne kot je bil verjeten sporazum med državama ob sinji Adriji. Morda bo Podonavje, ta klasična Evropa v malem, našlo ob kregu velikih svojo pot k sporazumu in gospodarskemu sodelovanju. Čas hiti...

V novo, lepšo dobo Podonavja.

Medtem ko prihajajo od evropskega zahoda vesti o nepremostljivih nesoglasjih med velesilami in je samo zasluga previdne angleške politike, da ta nesoglasja niso še izzvenela v ostrejšje oblike, se v Podonavju javljajo znaki politične vigredi. Prizadevanje velikih državnikov podonavskih držav, da odstranijo ovire na poti k slogi in sporazumu narodov ob Donavi, beležijo svoje prve uspehe.

Konferenca Male zveze v Beogradu, kateri je mednarodna javnost priznala izredno važnost za nadaljni razvoj držav ob Donavi, je potekla, kakor so si želeli prijatelji te meddržavne zveze. Šestnajstletna zvestoba Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije se je izkazala kot dejstvo, preko katerega tudi v bodoče ne bo mogel nihče, ki hoče sodelovati na usodi srednje in vzhodne Evrope. Vsi poizkusi, zabiti med članice Male zveze razdvojevalni klin, so se izjalovili. Na konferenci so zastopniki vseh treh držav potrdili medsebojno složnost v bodoče, izjavili svojo privrženost načelom Zveze narodov in evropskega miru, poudarili prijateljstvo Male zveze do Francije in naglasili njeno pripravljenost, da sklene sporazume z vsemi državami v Podonavju. Pogodbi Jugoslavije z Bolgarijo in Italijo je vzel Svet male Zveze z zadovoljstvom na znanje.

Odmevi z beogradske konference po inozemstvu so izražali veselo presenečenje Mali zvezi naklonjenih držav in razočaranje onih, ki so računali z uspehom zlohotne propagande o predstojećem razdvoju Zveze. Časopisje vseh držav priznava danes solidnost te meddržavne pogodbe. Avstrijski listi so potek in uspeh beogradske konference toplo pozdravili in namignili, da zna biti za Italijo Avstrija, ki bopolagala mostove od rimskega bloka do držav Male zveze, katere mirovni cilji so sedaj postali očitni in jasni.

Krona vigrednega zasedanja Male zveze pa je bil sprejem prezidenta Čehoslovaške dr. Beneša v Beogradu. Jugoslovanska prestolica se je vsa odela v zastave in zelenje, poleg večdesettisočere množice se je sprejema udeležil knez-namestnik Pavle z vso jugoslovansko vlado in drugimi visokimi dostojanstveniki. Čehoslovaški prezident je bil deležen tako prisrčnega sprejema in tako vihar- nih ovacij, kot še nikdo pred njim. Jugoslovanski listi so dali izraza bratskim čutom Jugoslovancev do češkega naroda in čehoslovaške države v dolgih člankih in posebnih prilogah. Dnevi dr. Beneševga bivanja v Beogradu so bili veličastna manifestacija sloge med Jugoslavijo in Čehoslovaško in tako na svoj način dragocen prispevek k utrditvi Male zveze in pomirjenja v Podonavju.

Očetovske besede sv. očeta Mehikancem. Z datumom velikonočne nedelje je izšla nova okrožnica sv. očeta, naslovljena na katoliško Cerkev v Mehiki. Uvodno sv. oče v njej naglašava veliko poslanstvo duhovščine, poudarja potrebo sodelovanja vernikov v Katoliški akciji in govori v posebnem odstavku o potrebi reševanja socialnih nalog. V tem odstavku našteva poglavar Cerkev potrebo agrarne reforme, zmanjšanja veleposestev, izboljšanja pogojev delavstva in njegovih družin. V posebnem poglavju govori sv. oče o obrambi mladine, katero je treba ohraniti Bogu in Cerkvi.

Neizprosni Stalinov boj proti Trockiju. Trocki, žid večne revolucije, ima očitno med komunisti mnogo pristašev, sicer bi se Stalin ne bal tako zelo trockizma. Nedavno je imel sovjetski diktator v Moskvi oster govor, v katerem je poudaril potrebo iztrebljenja vseh trockistov, ki rušijo ugled sovjetske države. „Ne smemo čakati, marveč nasprotnike takoj razgaliti, kajti pet šestin sveta je dandanes še v rokah kapitalizma in Rusija je natrpana s špijoni, morilci in saboterji. Najhujša nasprotnika sovjetov sta Nemčija in Japonska, težko je tudi v Skandinaviji, Angliji in Ameriki, lažje v Franciji.“

Rusija snubi Rumunijo. Med sovjeti in Rumunijo je obstajalo že od vsega početka sporno vprašanje Besarabije, ki jo je po svetovni vojni dobila Rumunija. Sovjeti so ponovno naglašali, da smatrajo Besarabijo za svojo zemljo. Pred zasedanjem Male zveze pa so iz Moskve sporočili v Bukarešto, da Besarabijo končno veljavno priznavajo Rumuniji. Rumuni so s svoje strani dovolili sovjetom, da v slučaju potrebe preko Besarabije pri- lihte na pomoč Čehoslovaški.

Japonska vedno bližje fašizmu. Japonska vlada je razpustila parlament, češ da sta glavni stranki sabotirali vladno delo. Razpisane so nove volitve, pri katerih bo vlada nastopala s svojo stranko. S samostojnim nastopom upa vlada, da bo oslabil stranki sejukaj in minseito, ki sta doslej združevali večino volilcev v državi. Poznavalci položaja pripominjajo, da stojijo za vlado vojaški krogi, ki jim je strankarsko-politična borba v državi že davno trn v peti in ki stremijo za upostavitvijo vojaške diktature.

Kratek pogled po državah. Avstrija: Imenovanje dr. Enderja za svetovalca zveznega kanclerja v vprašanih stanovske ureditve države je vzbudilo precejšnjo pozornost. Pričakuje se, da

bo Ender notranjo izgraditev države pospešil in da bodo takoj nato razpisane prve svobodne občinske volitve v okvirju stanovskih organizacij.

— Jugoslavija: Novi poslanik v Vatikanu dr. Mirošević-Sorgo je izročil kardinalu-tajniku svoje poverilne listine in tolmačil želje kneza-namestnika in kraljevske vlade, da se bi odnošaji med Vatikanom in Jugoslavijo trajno boljšali. Knez namestnik Pavle je bil odlikovan z najvišjim italijanskim redom. V Mariboru je umrl bivši drž. poslanec in jugoslovanski dobrovoljec dr. Ljud. Pivko.

— Italija: Bajce ponuja Mussolini prijateljstvo tudi Bolgariji, Grčiji in Turčiji, da si s tem docela zavaruje hrbet in posveti vprašanju na jugu. Kot se doznava, je sprejela Italija glede jugoslovanske manjšine v Primorju določene obveznosti. Bajce bo rimska vlada dovolila slovenski pokuk v posebnih tečajih, slovenski verouk, izdajanje nepolitičnih listov in knjig ter obnovitev kulturnih in gospodarskih organizacij manjšine.

— Nemčija: Vlada je prepovedala katoliškim srednjim šolam sprejemanje novih učencev. V Monakovem so zabranili znanemu pridigarju Muckermannu pridigovanje. Bajce je vlada zagrozila sv. stolici, da izvede ločitev Cerkve od države, ako ne popusti od svojega strogega stališča. Hitler se je pobotal z znanim nemškim vojskovodjem Ludendorffom, čigar žena je vneta agitatorica novega poganstva.

— Španija: General Franco zmaguje v bojih proti Baskom na severu. Socialistične čete pa so nacionalni obroč okrog Madrida razbile in napredujejo v smeri proti Burgosu. Francoske ladje so prevzele nadzorstvo nad vsemi španskimi vodami.

— Belgija: V nedeljo so volitve v Bruslju, v katerih si stojita nasproti min. predsednik Van Zeeland in vodja fašistov Degrelle. Izidu je pripisovati velik pomen.

— Poljska: Iz Varšave poročajo, da gradijo poljski vojaki vzdolž državne meje ob Rusiji križe in kapelice, da predočijo zmago vere nad razdiralnimi silami. Bajce so sovjeti v svoji brezbožni akciji nekoliko popustili. V svet so raztrosili vesti, da pada zanimanje za brezbožništvo in da so muzeji brezbožnikov čisto prazni. Protij omiljenju govori dejstvo, da je v vsej Rusiji odprtih od 450 katoliških cerkva samo še 11, katere oskrbuje 10 duhovnikov.

— Indija: V veljavno je stopila nova ustava, ki so jo za Indijo izdelali Angleži. Indijci se je branijo ter se je nacionalni kongres izjavil proti njej. Izmed 11 ima 6 provinc manjšinske vlade. Ghandi se je izjavil, da bo odslej tudi v Angliji veljal samo še meč.

Malomeščanstvo.

Veliki mojster slovenske besede, Ivan Cankar, je v številnih svojih delih posvetil svojo pažnjo onemu delu slovenskega ljudstva, čigar udejstvovanje v javnem življenju se izčrpa v praznem kritikarstvu in opravljanju. Za te ljudi je skoval besedo „malomeščani“, žigosal njihov opravek z o-

strimi, često preostriimi besedami kot izliv majhnega njihovega duševnega obzorja ter jih ožigosal kot škodljivce naroda in njegovega napredka. Ob vseh svojih ostrinah je Cankarjeva sodba rodila nedvomno mnogo dobrega in koristnega v duševnem razvoju slovenskega ljudstva.

Pojav malomeščanstva ni nikakor izožen zgolj na Slovence, marveč ga srečavamo vsepovsod v svetu, kjer se resnična modrost umika namišljeni duhovitosti, temu paradizu vsakovrstnih fraz in osebnih obrekovanj. Znamenit dunajski pridigar in učenjak je v nedavnem govoru v Celovcu označil duh malomeščanstva celo kot najhujšo rak-rano sodobnosti, ob kateri bi se znalo razboleti vse človeštvo.

Nedavno sem bil slučajno priča pogovora večje meščanske družbe. Njena beseda se je sukala okoli nove avstrijske države, njene vlade in politike. Vprek so letele manj ali bolj ostre pripombe na račun krščanskega značaja vstajajoče države, kritizirali so se ti in oni vladni ukrepi, čule so se opazke o nedelavnosti in počasnosti državnih voditeljev, eden celo je hotel dokazovati gospodarsko nesposobnost odgovornih mož. Pričakovati je bilo samo še, da bo kdo iz družbe nartil vladi tudi neprijetno aprilsko deževje in aprilsko blato. Kdor to bere, bo morda mislil, da sem zašel v kako družbo protidržavnih zarotnikov in zakletih sovražnikov avstrijskega režima. A iz obrazov prisotnih je ob vsem tem nelepem in neduhovitem žarela preprosta dobrodušnost in brezstrastnost ter še precejšnja porcija naivnosti. Temu je že dokaz, da je vsem tem „stvarnim kritikam in strogim kritikom“ sledi redno spet požirek penečega se piva iz vrčka. Torej nikaki kriminalni tipi, še manj seve kakšni ženjiji, marveč zastopniki sloja takozvanih „špišburgarjev“. — To so tipi, ki jih je rodil sedanji čas morda ob silovitosti svojega duševnega trenja. To so malomeščanske duše, katerim je prešlo v meso in kri, da se z neko njim lastno vzvišenostjo lotevajo vseh, tudi najtežjih vprašanj in jih dosledno rešujejo tako, da si sami najbolj ugajajo v svoji — modrosti. „Ja, če bi mi...!“ Ti ljudje ne vidijo veličastnosti in tudi ne grozote sedanjega časa, ki po svojem razvoju in svojih prilikah sega do najglobljih globlin življenja in njegove resnice, za katero se v siloviti borbi borijo v vseh narodih možje, odgovorni za narodno bodočnost. Ljudje malomeščanskega duha rešujejo vsa, prav vsa vprašanja, ki jih prinašajo tisočere oblike življenja na zemlji, z neko lahkoto in brezbriznostjo, kot bi zajemali odnekod modrost brez truda z veliko zajemalko. Prav ima nek avstrijski mesečnik, ki naziva take in slične pojave družabnega življenja v avstrijskem ljudstvu za večjo nevarnost za bodčnost, kakor pa jo predstavljajo za državo mnogi zagrizenci na njeni desnici ali levici.

Pojavi malomeščanskega mišljenja so lastni tudi manjšim občestvom. Vsaka vas ima svoje vseznale, ki stresajo svojo duhovitost kar iz rokava in osrečujejo svoje poslušalce. Posebno hudo je,

kadar se gre pri tem tudi preko osebne časti in s praznim opravljanjem preko dostojanstva, do katerega ima pravico vsak človek. Tod so korenine mnogega nezaupanja, zdražbarij in nasprotij, ki grenijo življenje vaške družine često do neznanosti.

Tudi v narodnem življenju se kaj rad bohota malomeščanski duh. To je duh nediscipline, omalovaževanja in plitke sebičnosti. V narodu so njegovi vplivi lahko tem poraznejši, ker narod ni nikak zakrament in ga prečesto ne štiti državna avtoriteta. Narod, narodno življenje in narodno delo morajo baš zaradi tega biti še prav posebno zadeva vesti, če naj ne postanejo plen brezvestnežev in malomeščanskih kratkovidnežev, ki vidijo sebe na visokih stolicah, odkoder radodarno delijo nasvete na vse strani in za vse prilike in tudi ne štedijo s svojimi ocenami dela in delavcev, odgovornih za narodno dobrobit in blagostanje.

Vse to pišemo, da izrazimo najprej svoje občudovanje krogom, ki vedno odločneje napovedujejo boj vsemu farizejstvu in kritikastrstvu v avstrijskem ljudstvu. In še zato, da opozorimo svoje ljudstvo na usodne izrodke moderne miselne svobode, ki se pojavljajo čestokrat tudi v naših vrstah. — **Z mero, s katero merimo svoj narod in ljudi v njem, nas bodo merili drugi izven našega naroda. S spoštovanjem, v katerem govorimo o naši vasi in njenih družinah, bodo govorili drugi o nas in naši družini. Z mero, s katero meriš svojega brata in tovariša ter njegovo osebno čast, merijo tebe drugi!** Kristus ni obsodil niti prešestnice Magdalene ter je pridržal sodbo nad njo onemu, ki je brez krivde in je storil vso svojo dolžnost. Naj bi mi vsi postali deležni te velike modrosti in naše skupno življenje bo lažje in prijetnejše in spet bo cvetelo stvarno delo! —g.

DOMAČE NOVICE

„Grenzland am Wörthersee“ v Škofičah. Lahko živijo ljudstvo živi ob Vrbskem jezeru, k veselim, poskočnim polkam pritrkava, poje ljubezenske pesmi „heut auf die Nocht“, vriska po načinu Tirolecev, se imenuje sicer vindišarsko, pozdravlja z „dobro jutro“, pa si zaprisega „Von Tal bis in die Gletscherwand tön deutsches Lied im Kärntnerland“ in nima druge skrbi, kakor misliti na koroške boje in glasovanje. — Približno tako sliko mora imeti o prebivalstvu južnega brega Vrbskega jezera, kdor je sledil sporedu po Heimatbundu prirejenega in v dunajskem radiu prenašanega „obmejnega večera“ na velikonočni pondeljek. Manjkal je sporedu samo še prizor iz zakotne podeželske gostilne z njegovimi kvantami in plitkimi duhovitostmi skrahiranih gospodarjev in slika iz kulturnega življenja prepadajočega ljudstva bi bila gotova. Škofičani in Logavešani, ali smo res že tako daleč?!

PODLISTEK

Benjamin Disraeli:

Vstaja Škenderbegova.

(23. nadaljevanje.)

„Jaz nimam domovine,“ odvrne Nicej žalostno, „in nobene stvari, za katero bi se poganjal.“

„Nicej! Ali je to oni poetični rodoljub, ki je včeraj zavidal Temistokla?“

„Oh, Iduna, včeraj si ti bila moja modrica. Ne čudim se, da si se naveličala življenja v tem gradu,“ je nadaljeval z otožnim glasom; „tukaj ni ničesar, kar bi te zanimalo; kar se pa mene tiče, pa ima grad vse, kar mi je dragega, in, nasmeh od tebe, nasmeh navdušenja in jaz ne bom več zavidal Temistokla, marveč se z njim veselil.“

Sprehajala sta se po grajski dvorani; Iduna je stopila nekoliko na stran in sedelala, kakor da bi hotela natančneje pogledati nek poseben ščit. Nicej pa ji je sledil, položil svojo roko nežno v njeno in jo peljal proč.

„Draga Iduna,“ je rekel, „odpusti mi, toda ljudje se bojujejo za svojo usodo. Moja je v tvojih rokah. To je boj med srečo in nesrečo, med slavo in nečastjo. Ne čudi se toraj, ako se nočem brez boja odreči svojemu upanju na boljše srečo. Še enkrat se obračam do tvojega usmiljenja, ako ne do tvoje ljubezni. Ako bi bila Iduna moja, ako bi samo izrekla, da je mogoče, da postane moja, ni ničesar, silovesno prisegam, kar čutim, ničesar ni, česar ne bi bil zmožen in nobenega pogoja, ki ga ne bi rade volje sprejel. Toda to gotovost, ali to

možnost moram imeti, jaz ne morem živeti brez tebe!“

„Nicej!“ je rekla Iduna, „tako govorjenje v teh razmerah je skrajno neplemenito!“

„Oh, Iduna, moje življenje odvisi od ene same besede, katere nočeš izgovoriti, in ti govoriš o plemenitosti! Ne, Iduna, nisem jaz, ki sem neplemenit!“

„Naj toraj rečem, nepravilčno, knez Nicej.“

„Reci, kar ti je drago, Iduna, samo da rečeš, da si moja.“

„Oprostite, gospod, jaz sem svobodna!“

„Svobodna! Ti si me vedno podcenjevala, Iduna. Komu pa dolguješ to svobodo?“

„Sedaj ni prvokrat,“ je opomnila Iduna, „da me spominjaš hvaležnosti, ki sem ti jo dolžna; in spomin nanjo je neizbrisljivo utisnjen v moje srce, tako da ne more niti sedanji pogovor povzročiti, da bi se čutila manj hvaležno. Nikdar ne pozabim, da sem hvaležna za vse, kar mi je dragega, tebi in tvojemu tovarišu!“

„Mojemu tovarišu!“ je odvrnil knez bled od strasti. „Mojemu tovarišu! Ali me moraš vedno spominjati mojega tovariša?“

„Nicej!“ je rekla Iduna, „ako že pozabiš, kar pristojna meni, se skušaj vsaj spomniti, kar pristojna tebi!“

„Iduna!“ reče knez, se ji približa in jo prime za roko, „odpusti mi! Odpusti mi! Jaz nisem gospodar svoje pameti. Jaz nisem nič, jaz nisem prav nič, dokler se Iduna obotavlja!“

„Ona se ne pomišlja, Nicej. Jaz želim, jaz zahtevam, da se ta pogovor konča, in se nikdar, nikdar več ne obnovi.“

„In jaz ti povem, prevzetna ženska,“ je dejal knez, škripal z zobmi in govoril s strastnimi besedami, „da nočem biti več nekaznovano zamestovan. Iduna je moja ali nikogar drugega!“

„Ali je to mogoče?“ vzklikne Hunijadova hči. „Ali je v resnici prišlo tako daleč? Toda zakaj se čudim temu? Vsaj že dolgo poznam Niceja. V trenutku zapustim grad.“

„Ti si vjetnica,“ odgovori knez mirno in se s prekrizanimi rokami nasloni na zid.

„Vjetnica!“ vzdihne Iduna nekoliko prestrašena. „Vjetnica! Jaz ti kljubujem. Ti si samo gost tukaj, kakor jaz. V odsotnosti gospodarja se obrnem do njegovega maršala. Ta nikdar ne pripusti, da bi se prapor njegovega gospoda omadeževal s trmo kakega strastnega dečaka!“

„Kakega gospoda?“ vpraša Nicej.

„Tvojega prijatelja, gospoda Justinijana,“ odgovori Iduna. „On se pač ni nadejal, da kedo tako zlorabi njegovo gostoljubnost.“

„Mojega prijatelja, gospoda Justinijana!“ odvrne Nicej in se zlobno zasmeje. „Čudim se, kako se je mogla oseba, ki ima tak razum kakor gospica Iduna, dati tako lahko prevariti od strastnega dečaka! Ali je mogoče, da si mogla samo za trenutek misliti, da je kedo drugi gospodar tega gradu kakor tvoj udani suženj!“

„Kaj!“ vzklikne Iduna vsa prebledela.

„Jaz imam v resnici čast imeti gospico Iduno kot svojega gosta,“ nadaljuje Nicej z bridkim posmehom. Ta grad Kalisti, najlepši v celem Epiru, sem podedoval od svoje matere. Poslednje čase sem ga redko kedaj obiskal; vendar pa postane moje najljubše bivališče, ako postane kraj mojega ženitovanja, kakor se nadejam.“

„Mussolini na vasi,“ tako je nazval gen. tajnik fronte Zernatto samopašneže, ki samovoljno vedno spet kršijo mir na deželi. Sem spada slučaj, ki se je nedavno pripetil na nekem kolodvoru v Podjuni. Iz Celovca se vrača nek oče, čigar hčerka sodeluje pri mladinskem slovenskem tečaju. Došlega na kolodvor domače postaje nahruli moža nek železničar, češ ti si oni, katerega hčerka vrši iredentistično propagando. (!) Izstopivši potniki se začudijo nad tovrstnim postopanjem in zgražajo nad tako neolikanostjo, oče pa se za neosnovani očitke ne zmeni in mirno odide svojo pot. Nato je bila seve vložena pritožba na višje mesto, ki naj oceni samopašnost nastavljenca državnega podjetja.

Roparski napad. (Mittlern—Metlova) V četrtek dopoldne se je v bližini železniške postaje Metlove zgodil slučaj, ki je v Podjuni sicer redek. Donalška pošte Erna Porupsky iz Kazaz se je na svojem običajnem potu nahajala blizu Metlove, ko jo napadeta dva maskirana fanta, jo ustavita z grožnjami in klici „Geld her oder das Leben!“, eden ji iztrga poštno torbo, drugi pa vihti nad njo svoj kol. Porupsky se odločno brani in strga enemu napadalcev krinko z obraza, nakar se roparja ustrašita in zbežita v bližnji gozd. Takoj obveščeno orožništvo kmalu nato izsledi napadalca in sicer Valetina Kuchlinga in Pavla Poluka iz Metlove. Pri zaslišavanju izjavita, da sta si hotela zasigurati brezskrbno življenje. Trenutno se nahajata v zaporu okrajnega sodišča v Dobrli vesi.

Ob hodiškem jezeru. (Keutschach—Hodiše.) Vedno bolj se našega ljudstva polasča nemir, ker se ne čuti varno pred nočnimi tiči. V Plešerki je bilo nedavno vlomljeno v Kajznikovo trgovino. Tat si je nabral jestvin in blaga, odkril celo predal, kjer je bil shranjen večji denar. V zadnjem hipu so ga domači pregnali. Nedolgo na to je bilo vlomljeno na drugem koncu hodiške doline pri Jezerniku. Tat je prišel v hišo skozi okno, ukradel nekaj plečet mesa iz solnice, se nato vsedel na kolo domačega sina ter jo odvozil v noč. — V Ribnici je umrla Terezija Waschner, trgovčeva žena. Do zadnjega je bila zvesta bralka Mohorjevih knjig in Glasnika Srca Jezusovega, četudi je imela Nemca za moža. Pokopali so jo na veliki četrtek. — Praznik sv. Jožefa je bil za vso faro svečan dan. Društvo „Zvezda“ je proslavilo svojega visokega zaščitnika dopoldne v cerkvi, popoldne pa v svojem domu. Prireditev je otvoril preč. župnik in društveni konzulent Starc, ki je v duhovitem govoru povdaril za sodobni rod prepotrebne vrline sv. Jožefa, ki so: ljubezen do doma, do dela in do lepega družinskega življenja. „Te so nam potrebne, če naj sedanji rod vzdrži na svojih domovih“ se je glasil govornikov poziv. V istem duhu se je vršila igra „Boj za dom“, v kateri je občinstvo gledalo starega očeta, kako je s tisočeriimi vezmi privezan na svojo domačijo in s koliko skrbjo odvrča od svoje hiše vsako senco sramote. Igra je zapustila neizbrisane utis. Vmes je mešani zbor zapel več lepih pesmi.

Naša Velika noč. (Petschnitzen—Pečnica.) V podstrešju podružnice sv. Gregorja v Spodnjih Brovclah so našli dele božjega groba, ki so tam ležali gotovo nad 100 let. Letos so jih zbrali, krasno obnovili ter iz njih napravili božji grob, ki je vzbujal občudovanje vseh vernikov od blizu in daleč. Slovesno vstajenje bi moralo biti za Veliko noč zjutraj ob štirih. A sneg, ki je začel padati že dan poprej, je slovesnost onemogočil. Upamo, da bo sv. Peter v prihodnjih letih z nami bolj usmiljen. — V torek po praznikih smo pokopali Smojevo mater iz Spodnjih Brovelj, staro 71 let. Dolgo je bojehal, končno pa podlegla srčni kapi. Naj rajna počiva v miru! — Na belo nedeljo je priredil ledinški „Heimatkreis“ pri Ravšu igro „Die Kirchensteuer“.

Mati Marijana Resmanova †. Na letošnjo velikononočno nedeljo smo na pokopališču na Pečnici pokopali pridno in pobožno mater Marjano Resman. Bila je gospodinja Resmanove kmetije v Paradižu, ki je od naše fare najbolj oddaljena. Čeravno je snežilo ves dan, se je zbrala pri pogrebu velika množica. Rajna je dosegla domala svoje 88. leto. Rodila se je pri Grometarju v Ločah, bila več let kuharica pri šmohorskem okr. glavarju. Resmanova kmetija, kamor se je omožila, slovi kot ena najstarejših zgornjerožanskih kmetij. Še danes hranijo v hiši staro skrinjico s slovenskim napisom iz 17. stoletja. V matrikah sledimo ime Resman že od leta 1660. V letošnji jeseni dobi Resmanova kmetija tudi svojo častno diplomu, ker je njen rod že blizu 300 let nepretrgoma na hiši. Zanimivo je še, da so si Resmani jemali svoje gospodinje iz najuglednejših kmečkih hiš domače, loške, šentjakobske, šentiljske in rožeške fare. Rajna

mati je ostala zvesta izročilu nekdanjih vzornih Resmanovih gospodinj. N. p. v m.

Egg bei Hermagor—Brdo pri Šmohoru. V naše poročilo o „Kochkursu“, ki je trajal od 29. jan. do cvetne nedelje, se je vrinila pomota, „da morajo tečajnice plačati 10 šilingov globe, če se ktera spozabi in kakšno slovensko besedo izpregovori“. Mesto besede „šilingov“ bi se moralo seveda glasiti „grošev“. Voditeljica tečaja gčna Raditschnig pa nam zatrjuje, da dotična tečajnica, ki je to rekla, njenih pravil o globah ni pravilno razumela, in da so dekleta medsebojno poljubno slovensko govorile in pele. V kaso za globe ni prišel niti en groš.

Drobiž. Uvedeni so novi predpisi za kolekovanje vlog, uradnih listin i. dr. Vloge na urade je odslej kolekovati z 1.50 S, istotako se na 1.50 zvišajo kolki za domovinske, krstne, rojstne, poročne, mrtvaške in druge uradne listine. — Novi novci za 2 šilinga bodo nosili sliko Karlove cerkve na Dunaju. — Velik je bil koncem minulega tedna naval pri celovških naborih za prostovoljce, ki hočejo služiti v zračni armadi. Samo prvi naborni dan se je prijavilo 400 mladih mož. — Občinske doklade v Medgorjah znašajo za tekoče leto 180 od sto. — Heimatbund bo z aprilom izdajal mesečnik pod naslovom „Der Heimatkreis“. — Aktivni in upokojeni železničarji bodo s 1. majem sprejemali plače v dveh obrokih (doslej v treh). — V Dravi pri Marenbergu so našli utopljenca Jožefa Časa iz Šmihela. — Na Otmanjah je umrl nenadne smrti mesar Morak. — V Celovcu se je zastupila 24-letna služkinja Alojzija Zuchart. — 26letni Krajnarjev Fridl iz Zahomca si je pri sekanju lesa zadal težko rano na desnici. — Na beljaškem mostu je skočila v Dravo Frančiška Trnovc. Rešili so jo prepozno. — V Prevaljah se je obesil kovač Maks Musko. — Kobili pos. Achatza v Tinjah je nekdo v noči z nožem zadal dve težki rani. Gre bržkone za maščevanje. — Tat je vlomil v Leitgebovo pisarno v Sinči vesi ter odnesel denarja in blaga za 500 S. — Pri Dunaju je treščil na zemljo nek monakovski aeroplan. Pilot grof Arco je nevarno poškodovan.

Izpod Poludnika. (Mellweg—Melviče.) Na velikonočni pondeljek popoldne smo imeli v naši župnijski dvorani lepo uspelo prireditev. Naši fantje so se postavili na odru z dr. Vsezalom in šaljivo prigodo njegovega sluga. Vsi igralci brez izjeme zaslužijo polno priznanje za dovršen nastop. Med odmori so nastopili pevci z Brda z več narodnimi in umetnimi pesmimi, med drugimi z „Njav čriez jizaro“, „Jes sm an burn pavr“ in „Domovina, mili kraj“. Pevski zbor z Brda je med najmlajšimi, pa ga že odlikuje prav dobra ubranost in svežina glasov. Morda ga bomo slišali kedaj še bližje osrčju dežele. Za pevci je govoril predsednik zveze g. dr. Tischler o potrebi izobraževalnega dela v okvirju društva, ki družji vse stanove narodne družine. Številno občinstvo, ki je kljub slabemu vremenu dobro napolnilo dvorano, je sledilo posameznim točkam z velikim zanimanjem.

Kam to nedeljo? V Šmihel pod hrib sv. Katarine! Tamošnje tečajnice zaključujejo svoj šesttedenski tečaj. Dopoldne in popoldne priredijo pri Šercerju razstavo kuharskih izdelkov in predmete prodajajo v korist tečaju. Popoldne ob 3. uri je v Šercerjevi dvorani zaključna prireditev s petjem, šaljivimi prizori, govorom in burko „Petelin v košari“. Čisti dobiček gre v prid tečaju.

Fürnitz—Brnca. V nedeljo 11. t. m. gostujejo ob pol osmi uri zvečer na odru pri Prangarju v Zmotičah igralci in igralke hodiške „Zvezde“ z igro „Boj za dom“. Med odmori sodelujejo brnški pevci. Vstopnina 1 S oz. 60 grošev. Pridite!

Radsberg—Radiše. V nedeljo 11. aprila ob 3. uri popoldne imamo v društveni sobi občni zbor našega društva. Poleg poročil in volitev še tamburanje in govor zastopnika prosvetne centrale.

Köstenberg—Kostanje. V nedeljo 11. t. m. priredijo Logavešani ob 3. uri pop. pri Rudmašu v dvorani igro „Svoje glavček“. Poleg igre še nastop znanih logaveških pevcev in domačega tamburaškega zbora. Vsi prijatelji naše prosvete iz Kostanj in okolice prisrčno vabljeni!

Ludmannsdorf—Bilčovs. V nedeljo 11. t. m. je ob 3. uri pop. pri Miklavžu občni zbor izobr. društva. Vsi člani in prijatelji naše „Bilke“ naj pridejo, da slišijo, kaj je društvo v preteklem poslovnem letu storilo in kakšne smernice si postavi za bodoče. Vmes bodo domači tamburaši zaigrali več poskočnih komadov.

Izpod Kočne. „Kočna,“ sveško društvo pod Kočno, priredi v nedeljo 18. t. m. ob 3. uri pop. pri Adamu svoj letošnji občni zbor, na katerega spo-

redu je poleg običajnih točk tudi petje in nato govor zastopnika prosvetne centrale.

Še enkrat in še enkrat! Ali si udeležba v sv. Mohorja? Ali si pridobil vsaj enega novega uda? — Ali je tvojsosedintvoj prijatelj naročen na svoje in naše glasilo „Koroški Slovenec“? Delo za Mohorjevo družbo in naš list je tvoja narodna zavednost, prijatelj!

GOSPODARSKI VESTNIK

Rože.

Vrtnarstvo je pri nas še malo cenjena panoga domačega gospodinjstva. Za lepoto in domačnost svoje hiše nimamo še pravega smisla in ne moremo se otresti nazorov o nerentabilnosti cvetličja in okrasnega zelenja. Drugod po svetu so pred nami in vedo, koliko pomeni ne samo skrbno urejen, marveč tudi lep, okrašen dom najprej za domače, pa še v posebni meri za tujce. Lepo negovani vrtovi so znanilci plemenitega in srčno izobraženega ljudstva.

To-le je povedal v Ljudski univerzi v Ljubljani številnim prijateljem in ljubiteljem cvetlic gosp. ravnatelj Lap: Vrtnarstvo je ena izmed najlepših panog, kjer najde prijatelj prirode vse. Cvetlice so kakor otroci, rastejo in uspevajo samo tedaj, če skrbimo zanje in če jim dajemo zadostne in primerne hrane. One vzkljujejo, rastejo in se razvijajo ter poganjajo cvetje, ki nam dela veselje in ki nam je v okras. Cvetlice so živa bitja, ki so nam poleg knjig najboljše prijateljice. Mnogo je ljudi, ki cvetlic ne smatrajo za živ kos narave. Ti so kratkovidni. Mnogo jih je tudi, ki ne vidijo niti žive narave. Ti so slepi.

Prepogoj uspešnega vrtnarstva je dobra zemlja. Cvetlične čebulice ne sadimo pregloboko v zemljo, temveč bolj pri vrhu, da ima rastlina predpogoje pogajanja koreninic. Tudi semena morajo biti dobra. Važno vlogo igra prostor, kjer so postavljene. Cvetlic ne smemo prekladati iz enega mesta na drugo. Imamo rastline, ki ljubijo senco in temne kotičke, druge spet ljubijo toplejšo temperaturo. Nekatero so proti mrazu neobčutljive, drugim mrzloti zelo škoduje.

Cvetlicam je treba hrane kot ljudem. Pri zalivanju velja pravilo, da zalivamo rastlino vedno od vrha, da pronica voda navzdol do vseh koreninic. Nobena rastlina ne prenese prepriha. Presajanje in razmoževanje rastlin zahteva spretne roke. Gojiteljica cvetlic mora z rastlinami čutiti in videti v njih žive prijateljice. Kakor se razvija otrok najbolje ob materni skrbi in ljubezni, tako in nič drugače je tudi z rastlinami.

V mnogih državah je vrtnarstvo v silnem razmahu. V Nemčiji prirejajo naprimer vsako leto cvetlične razstave v največjem obsegu. Tam je prišlo nekako v modo, da mora javne prostore krasiti živa rastlina. V zadnjem času prodira vrtnarstvo tudi na deželo v kmečke domove. Spet drugod so mesta, katerih parki se ponašajo s pravimi cvetličnjaki, ki dajejo sicer suhemu mestu nenavadno živo barvo.

Cvetlice so ustvarjene za okras narave in naših domov. Živa in odprta knjiga narave so. Čutiti moramo z njimi in najti v njih svoje prijateljice in dale nam bodo, kar tako zelo pogrešamo: domačnost in prisrčnost naših dragih domov.

Krompir zahteva globoko oranje. Če je zemlja le 10 cm globoko zrahljana, znaša pridelek povprečno 27 centov — kot to kažejo poizkusi na določenem kosu zemlje. Pri globini 20 cm se pridelek zviša na 86 centov in pri globini 45 cm pa ceilo na sto centov. Drug poizkus je dokazal, da se z globokim oranjem boljša krompirjeva kakovost. Čim globlje je zemlja orana, tem več škroba je v krompirjevih gomoljih. Rahljanje do 40 cm globine je vedno le koristno za krompir. Čim globlje obdelujemo, tem več in tem boljši krompir bomo pridelali.

Norfolški kolobar. Menjavanje sadežev na njivi je velika kmetova znanost. Najbolj znan je norfolški kolobar. Pri njem sledi za gnojenimi okopavinami jarina, za jarino detelja, ki se seje vanjo, za deteljo ozimina. Naprimer: 1. pognojen krompir, 2. oves, 3. grašica, 4. rž. Prednosti tega splošno znanega štiriletnega menjavanja sadežev je v tem, da pride okopavina na zagnojeno njivo, da je jarina v zemlji, očiščeni plevla, in da sledi ozimina krmilnim sadežem, ki so zanjo odlična priprava. Rastline s plitvimi koreninami se pri tem menjavajo z onimi, ki poganjajo korenine globoko v zeljo. Tako se zemlja bolje izkoristi, vlaga v

njej boljše uporabi. Še bolj se je obnesel šestletni norfolški kolobar, v katerem je pridelovanje krmilnih rastlin in okopavin lahko bolj povdvarjeno. Tak kolobar izgleda: 1. gnojena okopavina, 2. jarina, 3. detelja, 4. ozimina, 5. manj pognojena krmilna rastlina, 6. ozimina. Drug, bolj na okopavine usmerjen šestletni kolobar bi bil: 1. gnojena okopavina, 2. jarina, 3. detelja, 4. ozimina, 5. okopavina, manj pognojena, 6. jarina ali ozimina. Seve so navedeni kolobarji samo nekak okvir, v katerem si vsak gospodar sam pripravi potrebne sadike, ki njegovi zemlji in njeni legi najbolj odgovarjajo.

Čebele v aprilu. Nenadni mrz zahteva podvojeno čebelarjevo pozornost Panje moramo dobro oskrbovati s hrano, vodo in predvsem toploto. Odevajmo in opazimo jih, slamnice jim pustimo vsaj do konca maja. Pred sredo aprila nikakor ne smemo živali pitati s tekočo hrano, marveč z medenimi sati ali s testom iz sladkorja in moke. Ob prehladnem vremenu čebele ne smejo izletavati. Sicer jih hlad sam po sebi zadržuje, toda ne vedo. Če so panji na soncu, pašno zemljišče pa na hladu pod 10 stopinj Celzija ali na vetru, moramo panje zasenčiti ali pred žrela prisloniti zaslone. Izletele čebele poginejo v mrazu, kar škoduje za legi. Skrbimo za čisto vodo, ki kaplja čez posevno visečo desko na sončnem mestu pred čebeljakom. Zaleganje pospešimo, če čebele krmimo po četrt litra dnevno z razredčenim medom ali sladkorno raztopino. Če namesto vode dodamo nekaj mleka (na 1 kg sladkorja 1 liter vode in osminko mleka) se družina v panju hitro razvija.

Okrasite gole stene s stenskim drevjem! Stensko sadno drevje ni samo okras hiše, marveč nudi običajno prav dober pridelek. Važna je izbira drevesc. Posebno priporočajo hruške, katere je lahko vzgajati, med njimi vrste Aleksander Lucas, Die-love maslenke, president Drouard, William Christove i. dr. Topla stena je pripravna za marelice, ki se v kratkem času razrastejo po vsem prostoru in dajo dober in tečen pridelek. Mnogi trdijo, da je drevje ob steni škodljivo zidovju. To ni resnica, nasprotno je vejevje pogosto dobra zaščita pred nevihtami. snegom i. dr. Važno je vsekakor, da zatiramo listne uši, ki se na stenskem drevju posebno rade pojavljajo. Za škropljenje je najboljši karbolinej, ki pa zamaže steno. Namesto njegva priporočajo druga sredstva za škropljenje, kakor Flux, Katakilla, ki so brezbarvna. S temi pa škropimo drevje v začetku brstja, ko se odpirajo prvi lističi in popki.

Njivo spremeniti v travnik, zahteva precej znanja, če hočemo, da bo travnik prvovrsten. Težko zemljo moramo poapniti. Potreben je neobhodno tudi hlevski gnoj, da se v zemlji tvori humus in poživijo delovanje bakterij, ki pospešujejo rodovitnost zemlje. Dobro je nadalje, če potrosimo nekaj kostne moke, ker primanjkuje težki zemlji fosforne kisline. Najbolje je, da se prvič poseje oves in vmes travna mešanica in v drugem letu že bo dal travnik točno klajo.

Še o krompirju. Vsak gospodar je že opazoval, da se nahajajo na krompirjevih njivah praznine, ki gredo na račun slabega semena. Do danes je mnogokod še navada, da se vkleti ves krompir na enem mestu, odkoder se ga jemlje za kuho, krmo in končno za seme. Moderni gospodarji oddelijo semenski krompir od onega, ki je namenjen uporabi, od vsega začetka. Ja, na semenski krompir se ozirajo še pred saditvijo tako, da ga sadijo gosteje in mu gnojijo z gnojem, ki vsebuje manj dušika. Večkrat zapored sajeni krompir oslabi, njegova kakovost postane še bolj dvomljiva, če ne posvetimo izbiri semena največjo pažnjo. Skrbni gospodarji odstranjujejo semenski bolni krompir, ko je še na njivi v cvetju in je bolezen vidna v rastlini in cvetu. Dobrota tega dela se prikaže v par letih, ko se dvigne pridelek krompirja za petino in še več. Prigojijo si seme, zdravo in odporno, ki daje istotako samo zdrave, močne gomolje.

Zadružna pisarna javlja: Na poziv v velikonočni številki glede nakupa hrvaških mul se je javilo že izredno število interesentov, katerim je nato pisarna sporočila podrobnosti nakupa. Mezgi ali mule, katerih nakup namerava pisarna posredovati, so do 140 cm visoki in 2 do 7 let stari, povprečna cena jim je od tri do štiri tisoč dinarjev. Ker pri skupnem nakupu odpadejo mnogi stroški, naj javijo še ostali interesenti čimprej svoje naslove na pisarno, Viktringerring 26, prtljičje.

Beljaški trg. Zelje 50, karfijol 60, repa 50, pesa 60, solata v glavicah 1.30, neoluščen grah 1.80, o-lušččen fižol 60, čebula 40, česen 1.20, špinača 1.20.

redkev 15, hren 3.00, peteršilj 1.40, zelena 10, pozni krompir 22, kislno zelje 60, kislna repa 40, namizna jabolka 1.20, goveje meso 2.00—2.20, oz. 2.60 do 3.00, telečje 1.80—3.20, svinjsko 2.40—3.40, preka-jeno 3.00—3.80, kozličkovo 2.40, orehi 1.00, posu-šena jabolka 3.00, posušene hruške 90, posušene češplje 1.00, sirovo maslo 3.60, čajno maslo 4.00, kapuni 4.20, stare kokoši 2.80, gosi 3.20, race 3.20, jajca 11 g za komad.

Nekaj domačih zdravil. Kupujemo drage kapljice in še dražja mazila proti našim večjim in manjšim bolečinam, medtem ko nam narava sama nudi boljšo medicino in to povsem zastoj. Le škoda je, da nekdanjih domačih zdravil ne znamo več uporabljati. — Nekaj naj jih navedemo: Za pomladne prehlade je najboljši rumena melisa, ali žabnik, kateremu primešamo nekoliko brinjevih in bezgovih jagod. Želodec in kri nam čisti ta pre-prosta medicina. Proti razpoklinam na koži, grintam na glavi, žuljem na nogi je dober loj, katere-mu smo pridjali nekoliko žajbelja. Nekoč so si vo-jaki na marših pomagali z lojevimi svečami. Proti utrujenosti je vinski kis, posebno če nastavimo v njem rožmarina in vrtnic. Proti zadelanim plju-čam svetujejo čaj, sestavljen iz slezove korenine, listja in cvetja, sladke koreninice, vijoličnega cvet-ja, smokev, rozin in ječmena. Kopelji iz pšeničnih otrobi ali bukovega pepela so zdravila proti naj-hujšim revmatizmom. Stara sala je naravnost uni-verzalna medicina proti gnojenju in pljučih ali grlu, proti izvinjenim udom ali zlomljenim kostem, proti slabosti in hudemu kašlju. Brezino popje, prevre-to na svinjski masti, je zdravo za vse, kar je otečeno in boli. Brezov sok pomladi staro in mlado. Če si prehlajen, zlezi v žakelj, napolnjen z brezovim list-jem, in ostani v njem, dokler se ne izpotiš. To je staro kmečko zdravilo. — In še tisoč drugih rast-linskih medicin bi lahko navedli, manjka le pro-stora in tudi poznanja starih rastlinskih imen.

ZANIMIVOSTI

Nagelj za 25.000 šilingov! V neki cvetličarni takozvanega Rockefellerjevega centra v Ameriki je razstavljen lonec nageljnove, za katere zahteva vrtnar 5000 dolarjev. Cena je zato tako visoka, ker pripada rastlina neki posebni vrsti nagljenov, ki je sila redka. Vrtnar je vzgojil rastlino s cveti v petih letih.

Radio-zvočniki namesto zvonov. Na Francoskem so napravili poizkus, ki menda ne bo našel preveč posnemalcev. V zvoniku noterdamske cerkve v mestu Roubaixu so odstranili zvonove, na njihovo mesto pa postavili tri zvočnike, ki so v zvezi z ojačevalci v zakristiji. Tu se nahaja tudi gramofon s ploščo, na kateri so posneti glasovi holandskih cerkvenih zvonov. Prvi poizkus se je baje posrečil in je bilo nove glasove čuti daleč naokoli. Novotarija pa med ljudstvom ni vzbudila posebne-ga veselja in se najbrže ne bo preveč razširila.

Tajna radio-postaja v Nemčiji. Vsa nemška var-nostna služba mrzlično išče neko oddajno postajo, ki se oglašča redno vsak večer in pripoveduje o težki usodi nemških vojakov na španskih frontah, o delavskih nemirih v Nemčiji, o ojačitvah nemške vojske in drugo. Vesti so seve za vlado in njene organe sila neprijetne in sedaj se orožništvo trudi že tedne, da bi odkrilo tajno oddajno postajo. Slu-tijo, da je tajna postaja v službi komunizma. Od-kriti je še niso mogli.

Kraljevska krona iz platine. Za novo angleško kraljico so pripravili krono, ki bo nekaj posebne-ga. Krona namreč ne sestoji iz zlata, kot je bilo to doslej običajno, marveč iz najdražje kovine, iz platine. Notranji obroč te krone je iz zlata, vsi ostali njeni deli pa so iz platine. Kraljica Elizabeta bo torej prva kraljica, ki se bo lahko ponašala s platinasto krono.

Zaradi lobanje se kregajo. Leta 1898 je napove-dal zamorski sultan Makaua vojno nemški državi. Nemčija je poslala v boj svoje kolonijalne čete in sultanovo vojsko potoklka, sultan sam je v bitki padel in so mu nemški vojaki odrezali glavo, trup-lo pa vrnili zamorcem. Celih 20 let so se zamorci potegovali za to, da bi jim izročili Nemci lobanjo padlega sultana. Po svetovni vojni so Nemci morali Angliji lobanjo vrniti in to so storili tako, da so poslali iz berlinskega muzeja v London kar tri lobanje, od katerih pa po mnenju zamorcev no-bena ni prava. Tako zamorci še vedno pošiljajo deputacije k Angležem, naj vrnejo mumificirano glavo njihovega sultana, in Angleži njihove želje pri najboljši volji ne morejo izpolniti.

Vabilo.
POSOJILNICA ZA ŽUPNIJE ŠKOFIČE, LOGA VAS, OTOK IN ŠT. ILJ,
 reg. zadruga z neomejeno zavezo v Škofičah,
 ima svoj
redni letni občni zbor

dne 18. aprila 1937 ob 3. uri popoldne v svoji pi-sarni v Škofičah, hiš. št. 41,

z naslednjim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo o delovanju posojilnice v minulem letu in odobritev računskega zaključka za leto 1936.
3. Določitev obrestne mere za leto 1937.
4. Eventuelna volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti, razni predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse člane

35

Načelstvo.

Vabilo

na

64. letni občni zbor

ŠENTJAKOBSKE POSOJILNICE V ROŽU,
 registrovane zadruga z neomejeno zavezo.

ki se vrši v nedeljo dne 18. aprila 1937 ob 15. uri
 v Narodnem domu v Št. Jakobu v Rožu

s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1936.
3. Poročilo načelstva.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzoče zadostno šte-vilo članov, se vrši občni zbor eno uro pzneje z istim dnevnim redom in brez ozira na število navzočih združnikov.

K obilni udeležbi vabi

34

Načelstvo.

Prodajam manjše posestvo, na katerem se more rediti 3 glave živine, ima zrel les in mutni mlin. Vprašati je pri: Breznik Franc, p. d. Posile, Spod-nje Medgorje, p. Grafenstein. 29

Delavci - fantje - dekleta

ki boste kupovali spomladi kolesa, ne pozabite, da dobite najcenejše, že od 95 S naprej, pri meni ori-ginalna Waffenrad in Styria, najnovejši kromirani modeli, po nizkih tovarniških cenah proti mesečnemu odplačilu, pnevmatike za kolesa, motocikle in avtomobile, garantirano sveže blago.

Gospodarji — gospodinje — obrtniki,

ki rabite orala (wenderje, brabanterje), kultiva-torje, brane, slamoreznice, mlatilnice in vse ostale gospodarske in poljedelske stroje, cevi za vodo-vode, peči, štedilnike, šivalne in pisalne stroje, kupite ugodno in poceni pri meni. Plačilo na obroke.

Prijatelji godbe in petja

lahko kupite pri meni vsakovrstna godala, kakor harmonije, glasovirje, kitare, mandoline, citre, gra-mofone in gramofonske plošče najnovejših svetov-nih znamk. Zaloga slovenskih plošč.

J. Lomschek,

trgovina s stroji, kolesi in muzikalnimi inštrumenti,
 Zagorje, pošta Eberndorf.

Zahtevajte brezplačno cenik! Trgovci en gros cene!

Kupim „Večernice“, ki so izšle pred l. 1874, in druge leposlovne knjige, kakor knjige nabožne vsebine, ki so izšle pred l. 1800. Ponudbe na upra-vo lista. 31

Dekla za hlevska dela se takoj sprejme. Prijaviti se je pri „Kmečki zvezi“. 32

Udomačeno srno, 9 mesecev staro, prodam ali zamenjam za lepo ovco. Naslov: Šimen Boštjančič, St. Veit im Jauntale. 32

Par sto jabolčnih drevesc za pomladno saditev pri odjemu 20 drevesc dostavitev na dom zastoj, ima še na razpolago drevesnica inž. agr. Marko Polzerja v Spodnjih Vinarah, p. St. Veit im Jaun-tale. 33